

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2008-2009

---

11 FEBRUARI 2009

Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor gerechtelijke opleiding, om de voorbereiding en de verbetering van het schriftelijk gedeelte van het examen inzake beroepsbekwaamheid en van het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage op te dragen aan externe deskundigen

---

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER COLLAS

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 2. — In artikel 259bis-9 van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998 en gewijzigd bij de wet van 7 april 2005 en bij de wet van 31 januari 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° paragraaf 1, tweede lid, wordt aangevuld met de volgende twee zinnen : « Wanneer evenwel de benoemingscommissie daartoe beslist, kan het schriftelijk gedeelte van het examen inzake beroepsbekwaamheid

---

Zie :

Stukken van de Senaat :

4-677 - 2007/2008 :

Nr. 1 : Wetsvoorstel van de heer Collas.

Nr. 2 : Advies van de Hoge Raad voor de Justitie.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2008-2009

---

11 FÉVRIER 2009

Proposition de loi modifiant le Code judiciaire et la loi du 31 janvier 2007 sur la formation judiciaire et portant création de l'Institut de formation judiciaire, visant à confier à des experts externes la préparation et la correction de la partie écrite de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire

---

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. COLLAS

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 2. — Dans l'article 259bis-9, du Code judiciaire, inséré par la loi du 22 décembre 1998 et modifié par la loi du 7 avril 2005 et par la loi du 31 janvier 2007, les modifications suivantes sont apportées :

1° le § 1er, alinéa 2, est complété par les deux phrases suivantes : « Cependant, si la commission de nomination le décide, la partie écrite de l'examen d'aptitude professionnelle ou du concours d'admission

---

Voir :

Documents du Sénat :

4-677 - 2007/2008 :

N° 1 : Proposition de loi de M. Collas.

N° 2 : Avis du Conseil supérieur de la Justice.

of van het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage door de Duitstalige kandidaten die hierom verzoeken in de Duitse taal worden afgelegd. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder Duitstalige kandidaat iedere persoon verstaan die houder is van een diploma van het secundair onderwijs dat werd behaald in een onderwijsinstelling van het Duitse taalgebied of iedere persoon wiens hoofdverblijfplaats of werkplaats zich sinds ten minste vijf jaar in een gemeente van het Duitse taalgebied bevindt. »;

2° paragraaf 2, opgeheven bij de wet van 31 januari 2007, wordt hersteld als volgt: «§2 — De Duitstalige geslaagden voor het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage moeten de eerste keer solliciteren voor een ambt van magistraat waarvoor de kennis van het Duits is vereist en moeten dit ambt gedurende ten minste drie jaar uitoefenen. ».

Verantwoording

1° De Hoge Raad voor de Justitie heeft in zijn advies aangegeven dat het begrip «Duitstalige kandidaat» moest worden verduidelijkt. Het is immers absoluut noodzakelijk dat niet om het even wie zich Duitstalig noemt.

2° De Hoge Raad voor de Justitie acht het tevens opportuun om een minimumperiode van toewijzing aan het ambt van magistraat dat wordt uitgeoefend in een gerechtelijk arrondissement waar kennis van het Duits noodzakelijk is, in te voeren. Wij hebben beslist dat deze periode drie jaar bedraagt, om op één lijn te blijven met artikel 216bis, dat bepaalt dat men niet kan solliciteren vóór het verstrijken van een periode van drie jaar in geval van benoeming.

Nr. 2 VAN DE HEER COLLAS

Art. 3

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 3. — In artikel 259bis-10, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998 en laatst gewijzigd bij de wet van 13 juni 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in §1, 2°, worden tussen de woorden «de organisatie» en het woord «van het examen», de woorden «van het schriftelijke en het mondelinge gedeelte» ingevoegd;

2° in §2, eerste lid, tweede volzin worden de woorden «en de verbetering» ingevoegd tussen de woorden «bij de voorbereiding» en de woorden «van de in §1, 2°, bedoelde examens»;

3° in §2, eerste lid, tussen de tweede en de derde volzin, worden de volgende zinnen ingevoegd : «Deze deskundigen brengen verslag uit van hun werkzaam-

au stage judiciaire pourra être effectué en langue allemande pour les candidats germanophones qui en font la demande. Au sens du présent article, l'on entend par candidat germanophone, toute personne titulaire d'un diplôme d'études secondaires obtenu dans un établissement scolaire de la région de langue allemande, ou toute personne dont la résidence principale ou le lieu de travail se situe depuis au moins cinq ans dans une commune de la région de langue allemande. »;

2° le § 2, abrogé par la loi du 31 janvier 2007, est rétabli dans sa rédaction suivante: «§2 — Les lauréats germanophones de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire doivent postuler, la première fois, pour un poste de magistrat où la connaissance de l'allemand est exigée et exercer cette fonction pendant une période minimale de trois ans ».

Justification

1° Le Conseil supérieur de la Justice a relevé dans son avis qu'il était nécessaire de préciser la notion de «candidat germanophone». Il est, en effet, indispensable de ne pas permettre à n'importe quel candidat de se revendiquer germanophone.

2° Le Conseil supérieur de la Justice juge également opportun d'organiser une période d'affectation minimale au poste de magistrat exercé dans un arrondissement judiciaire où la connaissance de l'allemand est nécessaire. Nous avons décidé de fixer celle-ci à trois ans pour respecter le parallélisme avec l'article 216bis qui prévoit déjà une impossibilité de postuler avant l'écoulement d'une période de trois ans en cas de nomination.

N° 2 DE M. COLLAS

Art. 3

Remplacer cet article par ce qui suit :

«Art. 3. — Dans l'article 259bis-10 du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 1998 et modifié en dernier lieu par la loi du 13 juin 2006, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le § 1er, 2°, les mots : «de la partie écrite et de la partie orale» sont insérés entre le mot «organisation» et les mots «de l'examen»;

2° dans le § 2, alinéa 1er, dans la deuxième phrase, les mots «et dans la correction» sont insérés entre les mots «dans la préparation» et les mots «des examens visés au § 1er, 2°»;

3° dans le § 2, alinéa 1er, entre la deuxième et la troisième phrase, les phrases suivantes sont insérées : «Ces experts font rapport de leurs travaux aux

heden bij de benoemingscommissie die hen heeft aangewezen. De deskundigen die de subcommissies dienen bij te staan in de voorbereiding en de verbetering van de examens bedoeld in § 1, 2°, waarvan het schriftelijke gedeelte in het Duits werd afgenomen, worden aangewezen op grond van hun juridische en taalkundige bekwaamheid. Er zijn vier deskundigen: twee magistraten en twee niet-magistraten. Één van de niet-magistraten moet licentiaat in de Germaanse filologie zijn en Duits gestudeerd hebben. ».

Verantwoording

1° Met deze toevoeging wil het amendement alleen maar duidelijker aangeven welke de aard en de bevoegdheden zijn van de benoemingscommissie op het vlak van het organiseren van het beroepsbekwaamheidsexamen en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage. Elk van deze examens bestaat uit twee delen: een schriftelijk en een mondeling gedeelte.

2° Deze wijziging verleent de externe deskundigen de bevoegdheid om de commissieleden bij te staan bij het verbeteren van de examens.

3° Deze wijziging komt tegemoet aan een aanbeveling van de Hoge Raad voor de Justitie. Het advies van de Hoge Raad van 5 november 2008 over de vraag of het aangewezen is de toelatingsexamens tot de magistratuur in het Duits te organiseren, was gunstig voor het wetsvoorstel, op voorwaarde dat enkele wijzigingen worden aangebracht. Zo zouden de deskundigen verslag moeten uitbrengen aan de benoemingscommissie die op hen een beroep gedaan hebben. Bovendien beveelt de Hoge Raad voor de Justitie aan dat de deskundigen die instaan voor de voorbereiding en de verbetering van het schriftelijke gedeelte van de toelatingsexamens tot de magistratuur (de eerste en de tweede mogelijkheid) met vier zouden zijn. Er wordt ook voorgesteld dat hierbij de pariteit magistraten/niet-magistraten in acht wordt genomen. Het lijkt ons dan ook aangewezen dat één van deze twee niet-magistraten licentiaat is in de Germaanse filologie en Duits gestudeerd heeft. Deze deskundigen mogen echter in geen geval deelnemen aan de deliberaties over het al dan niet slagen van de kandidaten.

Nr. 3 VAN DE HEER COLLAS

Art. 4

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

De Hoge Raad voor de Justitie meent dat het Instituut voor gerechtelijke opleiding niet de aangewezen instelling is om als deskundige op te treden bij het corrigeren van de examens van de kandidaat-magistraten. De wet van 31 januari 2007 inzake het Instituut voor gerechtelijke opleiding geeft het immers geen enkele rol in verband met selectie. We stappen dus af van het idee om het die bevoegdheid te geven.

membres de la commission de nomination qui les ont désignés. Les experts désignés pour assister les sous-commissions dans la préparation et dans la correction des examens visés au § 1er, 2°, dont la partie écrite a lieu en langue allemande, le sont sur la base de leurs compétences juridiques et linguistiques. Ils doivent être quatre: deux magistrats et deux non-magistrats. Parmi les non-magistrats, un d'entre eux doit être licencié en langues germaniques et avoir étudié l'allemand. ».

Justification

1° Il s'agit, seulement, de préciser la nature de la compétence de la commission de nomination en matière d'organisation de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire. Ceux-ci se déclinent, chacun, en deux parties: une partie écrite et une partie orale.

2° Cette modification a pour effet d'accorder aux experts externes la compétence d'assister les membres de la commission dans la correction des examens.

3° Cette modification répond à une recommandation formulée par le Conseil supérieur de la Justice. En effet, dans son avis du 5 novembre 2008 relatif à l'opportunité d'organiser les examens d'accès à la magistrature en langue allemande, le Conseil supérieur de la Justice s'est montré favorable à la proposition de loi, à condition d'y apporter quelques modifications. Notamment, celle d'imposer aux experts la remise d'un rapport aux membres de la commission de nomination qui ont fait appel à leurs services. Le Conseil supérieur de la justice suggère, en outre, que les experts qui assurent la préparation et la correction de la partie écrite des examens d'accès à la magistrature (de la première et de la deuxième voie) soient au nombre de quatre. Il est également recommandé que ceux-ci respectent la parité magistrat/ non magistrat. Nous considérons, dès lors, qu'il serait judicieux de désigner parmi les deux experts non magistrats, une personne licenciée en langues germaniques qui a étudié l'allemand lors de ses études universitaires. Ces experts ne peuvent, cependant, en aucun cas être autorisés à participer aux délibérations concernant la réussite des candidats.

N° 3 DE M. COLLAS

Art. 4

Supprimer cet article.

Justification

Le Conseil supérieur de la Justice est d'avis que l'Institut de formation judiciaire n'est pas l'organe approprié pour intervenir à titre d'expert pour la correction des examens des candidats magistrats. La loi du 31 janvier 2007 sur l'Institut de formation judiciaire et portant création de l'Institut de formation judiciaire ne lui attribue, en l'occurrence, aucun rôle en matière de sélection. Nous abandonnons donc l'idée de lui confier une telle compétence en la matière.

Nr. 4 VAN DE HEER COLLAS

Opschrift

Het opschrift vervangen als volgt :

« Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek om de Hoge Raad voor de Justitie de mogelijkheid te geven om de voorbereiding en de verbetering van het schriftelijk gedeelte van het examen inzake beroepsbekwaamheid en van het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage op te dragen aan externe deskundigen ».

N° 4 DE M. COLLAS

Intitulé

Remplacer l'intitulé par ce qui suit :

« Proposition de loi modifiant le Code judiciaire afin d'offrir au Conseil supérieur de la Justice la possibilité de confier à des experts externes la préparation et la correction de la partie écrite de l'examen d'aptitude professionnelle et du concours d'admission au stage judiciaire ».

Berni COLLAS.